Konsorcjum krakowskich instytucji naukowych pomoże przygotować metro w Krakowie

2026-05-15

Kraków oraz siedem krakowskich instytucji naukowych podpisało list intencyjny dotyczący współpracy przy przygotowaniach do budowy metra. To zapowiedź powołania konsorcjum, które ma wspierać miasto wiedzą ekspercką, badawczą i projektową na kolejnych etapach jednej z najważniejszych inwestycji infrastrukturalnych w historii Krakowa. Prezydent Aleksander Miszalski poinformował również, że w najbliższych dniach miasto planuje ogłosić przetargi na badania geologiczne oraz na przygotowanie dokumentacji dla budowy podziemnej kolei.

Podpisany w poniedziałek, 11 maja, w gabinecie Prezydenta Miasta Krakowa list intencyjny zapowiada współpracę pomiędzy Gminą Miejską Kraków a Politechniką Krakowską, Uniwersytetem Jagiellońskim, Akademią Górniczo-Hutniczą, Uniwersytetem Ekonomicznym, Uniwersytetem Rolniczym, Akademią Sztuk Pięknych oraz Siecią Badawczą Łukasiewicz – Instytutem Ceramiki i Materiałów Budowlanych. Dokument zakłada podjęcie wspólnych działań przy pracach badawczo-rozwojowych związanych z przygotowaniem inwestycji metra w Krakowie.

Kraków łączy siły z instytucjami naukowymi

– Cały czas kładziemy bardzo duży nacisk na odpowiednie przygotowanie tego bardzo dużego zadania, aby minimalizować ryzyka, które mogą się pojawić później, w fazie realizacji. Metro to projekt, który wymaga nie tylko decyzji administracyjnych i inżynierskich, ale także bardzo szerokiej wiedzy o mieście. Dlatego chcemy, aby krakowskie uczelnie były partnerami w przygotowaniach do tej inwestycji. Łączymy potencjał samorządu, nauki i ekspertów, bo metro musi być przygotowane odpowiedzialnie – z uwzględnieniem transportu, finansów, geologii, dziedzictwa, przestrzeni miejskiej i potrzeb mieszkańców – mówił Aleksander Miszalski.

Konsorcjum uczelni ma wspierać miasto w siedmiu głównych obszarach:

- planowaniu
- badaniach terenu
- robotach budowlanych
- kwestiach prawnych
- ekonomicznych
- społecznych
- taborowych.

Oznacza to m.in. udział ekspertów w analizach przebiegu linii i lokalizacji stacji, integracji metra z innymi środkami transportu, rozpoznaniu warunków geologicznych i środowiskowych, ocenie ryzyk budowlanych, przygotowaniu modeli finansowania, prowadzeniu konsultacjach społecznych oraz określaniu przyszłych wymagań dla taboru i systemów sterowania.

Współpraca na wielu płaszczyznach

Przedstawiciele środowiska naukowego podkreślali znaczenie tej współpracy dla środowiska akademickiego, jak również znaczenie dla Krakowa metra, m.in. jako czynnika miastotwórczego.

– Znamy miasto, wiemy, jakimi się rządzi prawami, jak ono funkcjonuje, wiemy, czego oczekują mieszkańcy, bo nimi jesteśmy. Dużo łatwiej nam będzie naszą wiedzę merytoryczną przekuć w pomoc dla miasta – powiedział prof. Andrzej Szarata, rektor Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki.

– Akademia Górniczo-Hutnicza marzy o metrze od wielu lat. Różne inwestycje były konsultowane z nami i twierdzę, opierając się na tym, co wszyscy już wiemy, a to są opinie fachowców, że Kraków ma bardzo dobre warunki geologiczne, hydrogeologiczne, żeby zbudować metro na miarę naszych potrzeb i naszych czasów – stwierdził z kolei prof. Jerzy Lis, rektor Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica.

– To jest projekt bez wątpienia multidyscyplinarny, który wymaga zaangażowania wielu ośrodków naukowych z Krakowa. Warte podkreślenia jest to, że w tym projekcie zrealizują się pracownicy, ale zrealizują się również - i sprawdzą swoje możliwości - nasi studenci, bo dla nich to będzie bardzo dobra szkoła życia. Kształcenie w murach uniwersytetów ma swoje zalety, ale zmaganie się z praktycznymi problemami ma jeszcze większe – podkreślał prof. Piotr Jedynak, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego.

– Nasza uczelnia zajmuje się przede wszystkim problemami środowiskowymi i zagospodarowaniem przestrzennym. Metro to jest ingerencja w środowisko. Zdajemy sobie sprawę, że wiele było takich budów, które idąc w ziemię głęboko. osuszyły nagle sąsiednie tereny. Chcemy temu zapobiec już na etapie planistycznym. Ma temu wszystkiemu też towarzyszyć piękna, zielona infrastruktura – zwracał uwagę prof. Sylwester Tabor, rektor Uniwersytetu Rolniczego im. Hugona Kołłątaja.

– Chcę, żeby turyści wywozili z Krakowa nie tylko zdjęcia Wawelu, Kościoła Mariackiego czy innych zabytków, ale żeby chwalili się na całym świecie tym, w jakim niesamowitym metrze byli. Chcę i marzę o tym, żeby ludziom się nie chciało z tego metra wychodzić – przekonywał prof. Andrzej Bednarczyk, rektor Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki.

– Mając na uwadze bezpieczeństwo obywateli, bezpieczeństwo turystów i wszystkich użytkowników metra, oraz sytuację geopolityczną, bo wiemy, że w Ukrainie metro również spełniało rolę miejsca ukrycia, zależeć nam będzie na doborze materiałów, które będą spełniać odpowiednie wymagania właśnie w zakresie bezpieczeństwa pożarowego – tłumaczył prof. Paweł Pichniarczyk, dyrektor Sieci Badawczej Łukasiewicz – Instytutu Ceramiki i Materiałów Budowlanych.

– Uczelniom bardzo zależy na tym, żeby Kraków się rozwijał. Miasto, które rozkwita, to jest miasto, które również przyciąga studentów. Nam zależy na tym, żeby miasto rozwinięte było również przestrzenią, gdzie mogą się rozwijać uniwersytety – powiedział prof. Sławomir Śmiech, prorektor ds. Nauki Uniwersytetu Ekonomicznego.

– Realizacja tak dużego projektu wymaga bardzo solidnych partnerów. Nasze relacje wykraczają poza sferę deklaracji, zapewnień, rytualnych zaklęć i wkraczają na grunt konkretnych rozwiązań. Mam

wrażenie, że po raz pierwszy w historii rozmawiamy o dużym projekcie, w którym świat miasta i świat akademii spotykają się, podzielają wspólne wartości, mają wspólne cele, a u podstaw tego wszystkiego leżą również zasoby, które pozwalają uczynić realnym to, co było do tej pory marzeniem – podsumował zastępca prezydenta Krakowa Stanisław Mazur.

Współpraca ma mieć także wymiar edukacyjny. Metro stanie się praktycznym polem pracy dla studentów i młodych naukowców, a więc sposobem na budowę zasobów kadrowych potrzebnych miastu przez kolejne dekady.

Dwa ważne przetargi w najbliższych dniach

Miasto wskazuje, że podpisanie listu intencyjnego jest jednym z kilku elementów prac przygotowawczych do budowy metra. Równolegle prowadzone są działania organizacyjne, analityczne i przetargowe. Kolejnym ważnym krokiem ma być ogłoszony w najbliższych dniach przetarg na badania geologiczne, które pozwolą pozyskać twarde dane o warunkach podziemnych. Bez takich badań nie da się odpowiedzialnie projektować przebiegu tuneli, lokalizacji stacji, metod budowy, harmonogramu i kosztów inwestycji.

W planach jest również duży przetarg dokumentacyjny, obejmujący m.in. studium wykonalności, koncepcję techniczną, dokumentację do decyzji środowiskowej oraz program funkcjonalno-użytkowy. Ten etap ma przygotować Kraków do kolejnego kroku, czyli wejścia w fazę projektowania realizacyjnego.

Podpisane porozumienie ma także znaczenie edukacyjne i społeczne. W przygotowania do projektu będą mogły zostać włączone środowiska akademickie, kadra naukowa oraz studentki i studenci. Miasto chce, aby metro było nie tylko inwestycją transportową, ale również przestrzenią współpracy, wymiany wiedzy i budowania kompetencji potrzebnych przy największych projektach miejskich.

List intencyjny stanowi podstawę do dalszych rozmów i przygotowania umowy wykonawczej dotyczącej prac badawczo-rozwojowych. Miasto podkreśla, że partnerstwo z uczelniami ma być praktycznym wsparciem procesu inwestycyjnego – od analiz i badań po rekomendacje, które pomogą ograniczać ryzyka i lepiej przygotować Kraków do realizacji metra.